

Midsommar på Tistad

Midsommarfirandet har liksom allt annat undergått stora förändringar. En ganska målande skildring av hur det kunde gå till när man firade midsommar vid ett sörmländskt storgods för ett halvsekel sedan ger Maud von Steyern i sin bok om fadern, greve Fredrik Wachtmeister på Tistad.

• "Sommarens stora fest var ända till 1906 midsommarfirandet. Midsommarafton restes den stör-

sta majstång jag någonsin sett. Skogen på Tistad är magnifik. Den var klädd med eklöv och granna, klippta, **Kulörta** pappersband. Det var inte bara själva stången som var klädd. Den var prydd med löst hängande "korgar", som trätts på den. I toppen på stången satt Rosenhanes tupp. Män med stakar, helgdagsklädda, reste majstången under salut från vå 1700-talskanoner, vilka skuttade, då skottet lossades. Den ena exploderade, varefter det förbjöds att skjuta med den "överlevande".

I När majstången rests och stöts, i jorden med stenar och ovan orden msd lövklädda stöd, tog lansen vid till fiolernas låt. Fatig som rik hade nya klänningar på sig. Man dansade långdansen runt majstången och slingrade ut

och in under de grönklädda stöden. Långdansen omväxlades med polka, vilket gick tungt i det grova gräset, så att långdansen kom åter till heders.

• Då man inte längre orkade dansa, gick tåget, lett av spelmännen, till de uppslagna träborden under de stora träden, där Louise stod för utdelningen av trakteringen. Var och en av underhåvarna, barn som vuxna, fick en halva mäktig rågbröds-kaka på vilken brets tjockt med smör och därpå tjocka skivor skinka på ena halvan och på den andra halvan lika tjocka skivor av Tistads kumminost. Dessutom fick var och en en mycket stor vetebulla, två till tre dm i diameter, samt kaffe.

• Ett stycke därifrån stod tunnor med svagdricka. Bokhållaren fyllde i glaset, som fylldes hur många gånger som helst.

Vid brännvinsbordet stod Fredrik. Var och en fick ett glas brännvin, inte mera. Endast en kvinna brukade infinna sig vid detta bord, Tilda i Åkerbytorp. Det hörde till ritualen att det var med henne som Fredrik drack skålen. Alla de som inte orkat komma till Tistad den dagen fingo sin del av trakteringen hemskickad. De gam'a fingo litet extra därjämte.

• När folket ätit sig mätt och knutit in den överblivande maten

i medhavda dukar, drog de sig ned till logen, som var klädd med unga, gröna björkar. Tröskverket var bortfört, golvet sopat och fint. Här dansades runt spelmännen åt vilka byggts en ställning i mitten.

• På midsommaraftonen sökte sig gärna nyköpingsbor ut till Tistad. De voro inte välsedda. Isynnerhet inte när de kommo med brännvin. Fredrik förklarade då för dem, att denna fest var för godsets folk, och undanbad sig att de drogo ned den. Ville de komma skulle det vara utan brännvin och de skulle uppföda sig städat. Traktering fingo de ingen. En och annan gång försökte de lura sig till sådan, men vi kände igen vårt folk."

